

Varhaiskasvatus

Toimiala: Sivistys

Toimielin: Sivistysvaliokunta

Palveluala: Varhaiskasvatus

Vastuhenkilö: Varhaiskasvatusjohtaja

Toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatuspalvelujen päämääränä on järjestää erilaiset lapset huomioon ottavaa, laadukasta ja tehokasta kasvatus- ja turvallisesta ja monipuolisesta oppimisympäristöstä. Päämäärän saavuttamisen kannalta keskeisiä kriittisiä menestystekijöitä ovat mm.: turvallinen ja ajanmukainen kasvatusympäristö, kodin ja varhaiskasvatuksen välinen yhteistyö, yksilöllinen tuki lapselle, henkilöstön oikea mitoitus ja työntekijöiden työhyvinvoinnista huolehtiminen sekä palveluprosessien kehittäminen ja toiminnan priorisointi.

Loimaan kaupungissa on vuoden 2020 syksyllä 9 omaa päiväkotia ja yksi ryhmäperhepäiväkotiyksikkö. Näiden lisäksi kaupungissa työskentelee 18 perhepäivähoitajaa. Kaupungissa toimii myös neljä yksityistä päiväkotia, Verkanappuloiden Nappulapellon ja Nappulakosken päiväkodit, Nappulan päiväkotia ja Touhula Alastaron päiväkotia.

Esiopetusta järjestetään kaikissa päiväkodeissa paitsi Kitkonpuiston, Metsämaan, Virtaan ja Nappulan päiväkodeissa.

Kaupungissa on yksi vuorohoitoa järjestävä päiväkotia (Peltonen).

Toimintaympäristön muutokset

Taloustilanteen vaikutus palveluihin (mm. palvelujen laajuus).

Kouluverkko selvityksen aiheuttamat muutokset palveluverkkoon (osa varhaiskasvatuksesta järjestetään koulukiinteistöissä).

Varhaiskasvatuslaki muuttui 1.8.2020 niin, että subjektiivinen raja poistui. Muutos merkitsee todennäköisesti lasten varhaiskasvatuspäivien pitenemistä nykyisestä, jolloin nykyinen työntekijäresurssi ei välttämättä riitä. Tulot eivät välttämättä suurene, sillä asiakasmaksulain mukaisten muutosten vuoksi asiakasmaksukertymä on laskenut aikaisempaan verrattuna.

Vaikka lapsimäärä vähenee, osallistumisaste varhaiskasvatukseen on valtakunnan kärkeä. Henkilöstöä on sopeutettu lapsimäärään jo pitkään, ja näin tehdään edelleen. Henkilöstön määrää suhteessa lapsimäärään tarkastellaan jatkuvasti ja sitä sopeutetaan tilanteiden muuttuessa.

Koronatilanteen mahdollisesti aiheuttamat muutokset palvelujen järjestämiseen.

Varhaiskasvatusmaksuja lasketaan 1.8.2021 alkaen. (Tulorajoja korotetaan 31 %. Toisen lapsen enimmäismaksu lasketaan 50 prosentista 40 prosenttiin. Varhaiskasvatuksesta perittävä enimmäismaksu ensimmäisen lapsen osalta (288 €/kk) säilyy edelleen samana).

Huhtikuu 2021 osavuositarkastus

Varhaiskasvatus on jatkunut OKM:n ja THL:n ohjeiden ja suositusten mukaisesti ja toiminnassa on noudatettu kaikkia tartuntojen torjumiseksi annettuja ohjeita. Henkilökunta on käyttänyt kokokasvovisiiriä tai kasvomaskia mahdollisuuksien mukaan. Kesäaikana joudutaan pitämään normaalia enemmän yksiköitä toiminnassa koronatilanteen rajoitusten takia.

Loimaan kaupunki valikoitui mukaan kaksivuotisen esiopetuksen kokeiluun vuosille 2021-2024. Siihen valikoitui OKM:n satunnaisotannalla 40 % vuonna 2016 syntyneistä lapsista. Kokeilua toteuttavat toimipaikat Loimaalla ovat Touhula

Alastaro, Peltoisten vuoropäiväkoti, Puistometsän päiväkoti ja Metsämaan päiväkoti. Muut toimipaikat toimivat verrokiryhminä kokeilussa.

Hirvikosken päiväkodin hankinta keskeytettiin perustuen saatujen tarjousten korkeaan hintatasoon suhteessa päiväkotiverkon valmistelussa arvioituun hintatasoon (Elymvali 30.3.2021). Kaupunginvaltuusto päätti (26.4.2021), että Hirvikosken päiväkotiratkaisussa vuokravaihtoehdon lisäksi tarkastellaan myös muut toteuttamismallit. Asian valmistelu on käynnissä ja tavoitteena on, että uudet tilat olisivat käytössä 1.8.2022.

Strateginen tavoite ja toimenpide	Arviointiväline, jolla tavoitteen toteutumista arvioidaan	Toiminnallinen tavoite 2021	Mittarin arvo / yksikkö ja vertailutiedot	Toteuma 30.4.	Tila
A1. Loimaa on seudullinen asiointi- ja palvelukeskus.					
A1.3. Kehitämme sähköisten palvelujen saatavuutta	Uusien sähköisen asiointin palvelujen määrä.	Uuden varhaiskasvatusohjelman hankinta/käyttöönotto vuoden 2021 aikana. Uusi ohjelma monipuolistaa sähköistä palvelua niin asiakkaan kuin henkilökunnan näkökulmasta.	Ohjelman hankinta. Kokemukset ohjelmasta.	Ohjelman hankinta on tarkoitus toteuttaa vuoden 2021 loppupuolella.	Toteutuu
A3. Loimaa on aktiivinen viestijä ja markkinoija.					
A3.2. Luomme positiivista kuvaa Loimaasta.	Asukaskysely/Toimialojen sisäinen itsearviointi.	Sitoudumme luomaan positiivista kuvaa Loimaan kaupungista. Jokaisessa varhaiskasvatuksen tiimissä sovitaan, miten luomme positiivista julkisuuskuvaa Loimaan kaupungista ja varhaiskasvatuksesta. Tiedotamme perheitä avoimesti ja ajantasaisesti.	Henkilöstökysely Asiakastytyväisyyskysely (vastauksen keskiarvo 3,5 - 4, asteikolla 1 - 4).	Asiakastytyväisyyskysely on toteutettu keväällä 2021.	Toteutuu
B4. Loimaa on tavoitteellinen ja vakaa omistaja – Loimaalla on hyvä tehdä töitä.					
B4.4. Sopeutamme henkilöstömäärää muuttuvien ja uudistettavien palvelurakenteiden ja -tarpeiden mukaisesti.	Henkilöstölinjausten mukaiset seurantatiedot ja tunnusluvut. Henkilöstömäärä	Sopeutamme rakenteita ja henkilöstöä lapsimäärän muutoksien mukaan ajantasaisesti.	Henkilöstömäärän ajantasainen seuranta ja muutoksiin reagointi. Henkilöstömäärä vastaa lapsimäärää/hoidon tarvetta (varhaiskasvatuslain mitoitusten mukainen henkilöstö).	Henkilöstömäärää seurataan ajantasaisesti ja sitä sopeutetaan lapsimäärän muutoksiin.	Toteutuu
C2. Loimaalla on sujuvat palvelut.					
C2.3. Arvioimme ja kehitämme palvelujamme	Asukas- ja asiakastytyväisyysarviointi/-mittaukset.	Asiakaskyselyn ja muun palautteen läpikäyminen sekä näiden perusteella	Asiakastytyväisyyskysely (vastauksen keskiarvo	Ks. kohta 3.2.	Toteutuu

asiakaspalautteen perusteella.		toimintatapojen tarkastelu ja muokkaaminen.	3,5 - 4, asteikolla 1 - 4).		
--------------------------------	--	---	-----------------------------	--	--

Henkilöstövaikutukset ja henkilöstöön liittyvät perustelutiedot

Lapsimäärän väheneminen/hoidon tarpeen muutokset näkyvät henkilöstömäärän vähenemisenä varhaiskasvatuksessa. Varhaiskasvatuksessa lapsimäärän ja hoidon tarpeen muutokset tuovat oman haasteensa henkilöstösuunnitteluun.

Toistaiseksi avoimissa tehtäviin on ollut hakijoita kohtaisen hyvin. Vähiten päteviä hakijoita on varhaiskasvatuksen opettajien ja erityisopettajien tehtäviin.

Nykyisestä henkilöstöstä 99 %:lla on muodollinen kelpoisuus tehtävään. Määräaikaisten työntekijöiden osuus on noin 13 %. Määräaikaisuuden perusteena ovat lähinnä erilaiset sijaisuudet ja tehtävien hoidon järjestelyt.

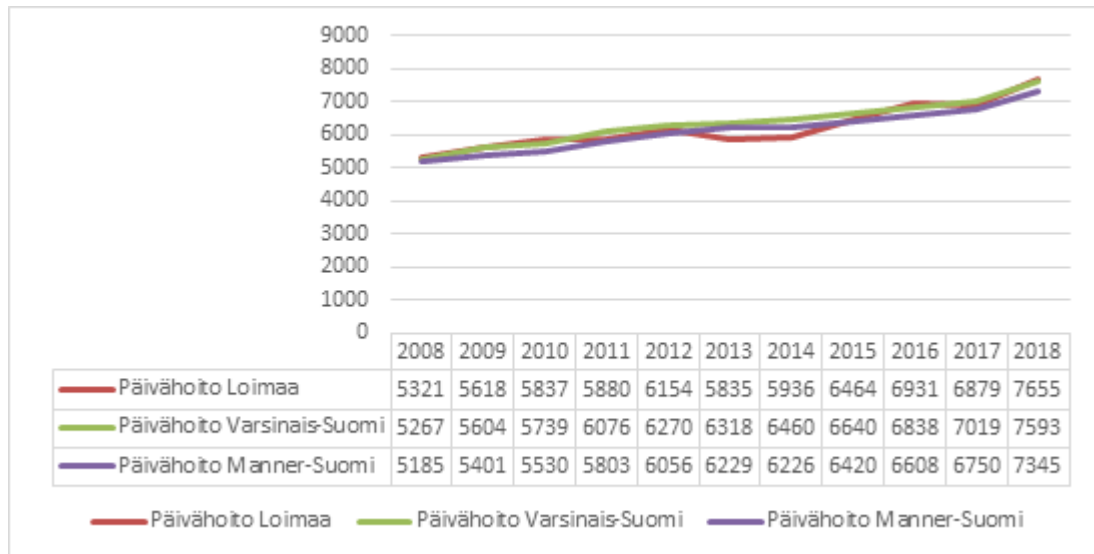
Seuraavassa henkilöstötaulukossa varhaiskasvatuksen perheohjaajan nimike on muutettu varhaiskasvatuksen kuraattoriksi.

Varhaiskasvatukseen perustettiin 1.8.2021 alkaen uusi erityisopettajan toimi (Sival 22.4.2021). Tehtävän painopiste on tällä hetkellä S2-opetuksessa, mutta jatkossa tehtäväkuvaa on mahdollista laajentaa myös muihin kielenkehityksen haasteisiin varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa.

Henkilöstörakenne ja -määrä	TP 2020	TA 2021	TOT 30.4.
Varhaiskasvatusjohtaja	1	1	1
Varhaiskasvatuksen ohjaaja	2	2	2
Palvelusihteeri	2	2	2
Perhepäivähoitaja (ryhmis)	2	2	2
Perhepäivähoitaja	19	18	18
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	4	4	4
Varhaiskasvatuksen kuraattori	1	1	1
Päiväkodinjohtaja	7	7	7
Varhaiskasvatuksen opettaja	21	21	20
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	38	38	40
Varhaiskasvatuksen ryhmäavustaja	5	5	4
Yhteensä	102	101	101

Muut olennaiset perustelutiedot					
Talouden ja toiminnan tunnusluvut ja vertailutiedot	<i>Muut olennaiset tunnusluvut ja vertailutiedot.</i>				
	PERUSTIEDOT	KYSYNTÄ/TARJONTA	TP 2019	TA 2020	TA 2021
	TOIMINNAN LAAJUUS	Lapsia varhaiskasvatuksessa	635	600	600
	Varhaiskasvatus	-joista esiopetuksessa	159	130	120
		-joista päiväkodeissa	511	500	522
		-joista ryhmäperhepäiväkodeissa	27	20	8
		-joista perhepäivähoidossa	97	80	70
		Kunnallisen ja hankitun palvelun osuudet päivähoitossa (päiväkodit ja ryhmäperhepäiväkodit, %)	60/40	60/40	60/40
		Leikkitoiminta MLL, läsnäolopv.	522	400	400
		Lasten lakisääteinen kotihoidontuki, kotitalouksia keskim. kk	168	160	160
		-lapsia tuen piirissä, keskim. kk	219	220	220
		Yksityisen hoidon kuntalisä			
		-kotitalouksien lukumäärä	7	7	7
		-lapsia tuen piirissä	10	10	10

Lasten päivähoidon kustannuksia 2008 - 2018 (nettokustannukset, €/0-6v):

Päivähoiton kustannuksissa näkyy 0-6-vuotiaiden osuuden pieneneminen Loimaan väestöstä vuosina 2012 - 2018 (6,6 % -> 5,9 %).

Palveluihin ja toimintaan liittyvät olennaiset riskit ja niiden hallinta

1. Päiväkotikiinteistöjen kunto (mm. sisäilmaongelmat)

Sisäilmaongelmista aiheutuvat henkilöstön poissaolot vaikuttavat merkittävästi toimintaan ja aiheuttavat sijaisjärjestelyjä. Korvaavissa tiloissa ja poikkeusoloissa toimiminen vaikuttavat myös palvelujen järjestämiseen.

2. Henkilöstömäärän mitoittaminen rakenteellisia muutoksia ja palvelujen uudistamista vastaaviksi (haastetta henkilöstösuunnitteluun ja toimitilakysymyksiin)

Päätökset merkittävimmistä rakenteellisista muutoksista tulisi saada hyvissä ajoin, jotta niiden aiheuttamiin henkilöstömuutoksiin voidaan varautua. Varhaiskasvatuksessa lapsimäärän ja hoidon tarpeen muutokset tuovat oman haasteensa henkilöstömitoitukseen.

3. Palvelujen sopeuttaminen määrärahoihin (rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten toteuttaminen, suunnitelmallisuus, palvelujen tehokkuus ja laatu, palvelujen tasapuolisuus)

Määrärahat ovat tällä hetkellä aika realistisella tasolla ja palvelut pystytään järjestämään asianmukaisesti. Osa varhaiskasvatuksesta järjestetään koulujen kanssa samoissa kiinteistöissä, joten kouluverkko- ja muutoksilla on vaikutusta myös varhaiskasvatukseen. Kiinteistökulut muodostavat merkittävän osan toimintakustannuksista, joten tilojen määrä on olennaista ottaa huomioon.

4. Lainsäädännön muutosten vaikutukset palveluihin

Esimerkiksi varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen muutosten vaikutukset toimintatuottoihin. Subjektiiivisen päivähoito-oikeuden rajaamisen poistaminen ja sen vaikutus hoidon tarpeeseen.

5. Koronatilanteen tms. edellyttämät poikkeukselliset järjestelyt

Edellyttää valmiutta nopeaan päätöksentekoon, valmiutta muuttaa nopeasti toimintamalleja, vaihtoehtoisia malleja tuottaa palveluja, työskentelyä nopeasti muuttuvissa tilanteissa ja erilaisissa tehtävissä yms.

Arviointikohde	Mittari	TP 2020	TA 2021	Tot 2021
Varhaiskasvatus	Päivähoitotoiminnan laatu koetaan hyväksi palautearviointikyselyissä (vastauksen keskiarvo, asteikko 1-4)	Kyselyä ei toteutettu.	3,5-4,0	3,44
Varhaiskasvatus	Hoitopäivän hinta (€/päivä), omatoiminta - perhepäivähoito - ryhmäperhepäivähoito - päivähoito (päiväkodit)	103,0 134,0 102,0	90-95 100-105 85-90	arv. tilinpäätöksessä
Varhaiskasvatus	Hoitopäivän hinta (€/päivä), hankittu palvelu - päivähoito (päiväkodit)	81,0	70-75	arv. tilinpäätöksessä

Varhaiskasvatuspalvelut (ulkoiset erät)	TP 2020	TOT 4/2020	TA2021	TOT 4/2021	Toteuma %	Erotus (TA vs TOT)	Ennuste
TULOSLASKELMA							
Toimintatuotot	610 936	212 569	590 000	213 363	36,2	376 637	590 000
Toimintakulut	-7 093 689	-2 268 034	-7 351 580	-2 362 721	32,1	-4 988 859	-7 351 580
Toimintakate	-6 482 753	-2 055 465	-6 761 580	-2 149 358	31,8	-4 612 222	-6 761 580

Perusopetus ja keskiasteen koulutus

Toimiala: Sivistys

Toimielin: Sivistysvaliokunta

Palveluala: Perusopetus ja keskiasteen koulutus

Vastuhenkilö: Sivistysjohtaja

Toiminnan kuvaus

Opetuspalvelujen päämääränä on järjestää erilaiset oppilaat huomioon ottavaa, laadukasta ja tehokasta kasvatusta ja opetusta turvallisessa ja monipuolisessa oppimisympäristössä. Päämäärän saavuttamisen kannalta keskeisiä kriittisiä menestystekijöitä ovat mm.: monipuolinen opetustarjonta sekä turvallinen ja ajanmukainen oppimisympäristö, kodin ja koulun välinen yhteistyö, toimiva opiskeluhoito ja yksilöllinen tuki oppilaalle, henkilöstön oikea mitoitus ja työntekijöiden työhyvinvoinnista huolehtiminen sekä palveluprosessien kehittäminen ja toiminnan priorisointi.

Esiopetusta järjestetään lukuvuonna 2020 – 2021 Kirkonkylän, Kojonkulman ja Metsämaan koulujen yhteydessä. Hirvikosken yhtenäiskoulussa on mahdollisuus kehitysvammaisten esiopetukseen.

Perusopetukseen kuuluvat oppivelvollisuuskoulut, joissa annetaan opetusta vuosiluokille 1-9. Hirvikosken yhtenäiskoulussa on myös lisäopetusta (harjaantumisopetus). Loimaan kaupungin perusopetuksen kouluverkko käsittää yhteensä kahdeksan alaluokkien ja kaksi yläluokkien koulua sekä yhden yhtenäiskoulun. Alastaron yläasteella järjestetään myös oripääläisten yläkoululaisten opetusta. Osa Mellilän yläkoululaisista käy Kosken Seudun yläasteella kouluun (kouluyhteistyösopimus). Valtuusto on 27.4.2020 päättänyt, että Virtaan ja Kojonkulman koulujen sekä Alastaron yläasteen toiminta päättyy 1.8.2021 alkaen.

Pienryhmäopetusta järjestetään Kauhanojan koululla, Keskuskoululla, Puistokadun koululla ja Hirvikosken yhtenäiskoululla. Muilla kouluilla erityisen tuen palveluja järjestetään yleisopetuksen ryhmissä. Lisäksi perusopetuksessa on yhteensä kahdeksan laaja-alaista erityisopettajaa.

Loimaalla on **erityisopetus sopimuksia** naapurikuntien kanssa. Sopimukset on päivitetty joulukuussa 2019. Yhteistyötä on tällä hetkellä mm. Kosken TI kunnan, Oripään ja Pöytyän kuntien kanssa. Naapurikuntia, jotka lähettävät erityisoppilaitaan, laskutetaan vuosittain sopimuksen mukaisesti. Yhteistyö Kosken TI kunnan ja Oripään kunnan kanssa yläkoululaisten opetuksen järjestämisessä jatkuu vuonna 2011 tehtyjen sopimusten pohjalta (Oripään sopimusta tarkistettiin vuonna 2013). Oripään kunta teki kesällä 2015 päätöksen aloittaa kouluyhteistyön Pöytyän kunnan kanssa. Ensimmäiset oripääläiset yläkoululaiset siirtyivät Pöytyälle 1.8.2019 alkaen.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on tukea lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia ja terveyttä sekä luoda pohjaa hyvälle kasvuille. Toimintaa järjestetään joka päivä Asemanseudun koululla, Kauhanojan koululla, Keskuskoululla, Kirkonkylän koululla, Kojonkulman koululla, Metsämaan koululla, Niinijoen koululla sekä Hirvikosken yhtenäiskoululla. Aamu- ja iltapäivätoiminnan suunnittelu- ja koordinoititehtävät on nimetty kahdelle aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajalle ja toimintaa ohjaamaan laaditaan lukuvuodeksi toimintasuunnitelma.

Tukipalveluiden henkilöstön muodostavat esi- ja perusopetuksen sekä toisen asteen opiskelijoiden opiskeluhoito- ja tukipalveluiden henkilöstö. Uusi oppilas- ja opiskelijahuoltolaki tuli voimaan 1.8.2014. Oppilaitoksen sijaintikunta vastaa opiskelijahuollon psykologi- ja kuraattoripalveluiden järjestämisestä alueellaan sijaitsevien esi- ja perusopetusta, lukiokoulutusta ja ammatillista peruskoulutusta antavien oppilaitosten opiskelijoille.

Perusopetuksessa on vuosittain käynnissä useita erilaisia **hankkeita**, joilla pyritään kehittämään palveluja ja toimintoja. Hankehakemukset ja –raportit käsitellään sivistysvaliokunnassa.

Toimintaympäristön muutos

Kouluverkkopäätöksen (27.4.2020) aiheuttamat muutokset palveluverkkoon.

Oppilasmäärän vähenemisen aiheuttamat muutokset tuntikehikseen, opetusryhmien määrään, ryhmäkokoihin ja henkilöstön määrään.

Taloustilanteen vaikutus palveluihin (mm. palvelujen laajuus).

Koronatilanteen mahdollisesti aiheuttamat muutokset palvelujen järjestämiseen.

Huhtikuu 2021 osavuositarkastus

Perusopetusta on pääosin toteutettu kevätlukukaudella lähiopetuksena. Yläkouluikäiset olivat etäopetuksessa ajalla 8.3.-5.4.2021. Lähiopetuksena järjestettiin kuitenkin vuosiluokkien 7-9 erityisen tuen päätöksen saaneiden oppilaiden, pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaiden, perusopetuksen valmistavan opetuksen oppilaiden sekä yksilöllisen tarveharkinnan perusteella myös niiden oppilaiden opetus, joille lähiopetus katsottiin välttämättömäksi.

Sekä oppilaat että henkilökunta ovat noudattaneet aiemman suosituksen mukaisesti kaikkia tartuntojen torjumiseksi annettuja ohjeita. Yläkouluikäisille ja 6-luokan oppilaille on suositeltu kasvomaskien käyttöä koulupäivän aikana ja kuljetusoppilaiden osalta myös kuljetusten aikana. Kuljetusten osalta maskisuositus oli maaliskuun lopulta huhtikuun loppuun kaikenikäisille oppilaille.

Kouluverkon muuttumisen edellyttämät tilamuutokset Puistokadun koululla tehdään kevään/kesän 2021 aikana.

Koulukuljetusten kilpailutus vuosille 2021-2024 (+optio 2025-2026) toteutettiin loppuvuodesta 2020 ja hankintapäätös tehtiin sivistysvaliokunnassa 28.1.2021.

Strateginen tavoite ja toimenpide	Arviointiväline, jolla tavoitteen toteutumista arvioidaan	Toiminnallinen tavoite 2021	Mittarin arvo / yksikkö ja vertailutiedot	Toteuma 30.4.	Tila
A2. Loimaa on yritysmyönteinen.					
A2.4. Toteutamme yrittäjyyskasvatusta.	Toimialan sisäinen itsearviointi. Yrityskysely, asiakaspalaute.	Koulujen opetuksessa toteutetaan opetus suunnitelman mukaisesti yrittäjyyskasvatusta (eri oppiaineiden opetuksessa, teemapäivinä, monialaisissa oppimiskokonaisuuksissa jne.). Loimaalla laaja-alaisissa oppimiskokonaisuuksissa painotetaan kohtaa L6 (Työelämätaidot ja yrittäjyys).	Opetussuunnitelman toteutuminen. Yrittäjyyskasvatukseen liittyvät tapahtumat/toiminnat (määrä, kokemukset, merkitys).	Koronatilanteen sallimissa rajoissa on toteutettu 6.-luokkien yritys kylävierailuja.	Toteutuu
B4. Loimaa on tavoitteellinen ja vakaa omistaja – Loimaalla on hyvä tehdä töitä.					
B4.2. Parannamme palvelujemme tuloksellisuutta, vakaamme talouttamme ja turvaamme toimintamme jatkuvuutta sopeuttamalla palvelurakenteita.	Strategisten tavoitteiden seuranta ja arviointi vuosittain toimintakertomuksessa. Seuranta ja säännöllinen raportointi (kuukausiraportit, osavuositarkastukset, tilinpäätös); Talouden tunnusluvut	Haemme palvelujen/toimintojen kehittämistä tukeviin hankkeisiin rahoitusta. Kouluverkon ja opetuspalvelujen kehittäminen valtuuston hyväksymän kouluverkkoselvityksen ja kouluverkkopäätöksen mukaisesti.	Toteutuneet hankkeet (myönnetty avustus, hankkeen tulokset jne.) Kouluverkkopäätöksen toteuttaminen, palvelujen kehittäminen.	Valtionavustusta on haettu seuraaviin hankkeisiin: Esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistävät toimet, haettu 163 680 € (myönnetty 163 680 €). Esi- ja perusopetuksen oppilaiden digitaalisten taitojen kehittäminen, haettu	Toteutuu

				48 960 €. (avustusta ei myönnetty). Innovatiivisten oppimisympäristöjen edistäminen esi- ja perusopetuksessa, haettu 61 200 €.	
				Oppilaiden koulu- ja päiväkotipaikat ja henkilöstön toimipaikat on määritelty uuden kouluverkon mukaisesti. Koulukuljetusten suunnittelu on käynnissä.	
B4.4. Sopeutamme henkilöstömäärää muuttuvien ja uudistettavien palvelurakenteiden ja -tarpeiden mukaisesti.	Henkilöstölinjausten mukaiset seurantatiedot ja tunnusluvut. Henkilöstömäärä	Tuntikehystä pienennetään oppilasmäärän vähentyessä ja kouluverkon muuttuessa (ryhmien määrät, jakotunnit, ryhmäkoko) ->vaikutukset henkilöstömäärään/palkkamenoihin	Tuntikehys (2,0-2,1 tuntia/opp.). Henkilöstömäärä (vastaa opetuksen laajuutta). Ryhmäkoot (valtakunnallisen keskiarvon tasolla).	Tuntikehys (2,0 h/opp.) päätetty sivistysvaliokunnassa 25.2.2021. Henkilöstön määrässä on otettu huomioon kouluverkon muuttuminen ja valiokunnassa hyväksytty tuntikehys.	Toteutuu
C1. Loimaa on hyvinvoivien, omatoimisten ja aktiivisten asukkaiden kaupunki.					
C1.3. Kannustamme asukkaita monipuoliseen harrastustoimintaan	Hyvinvointikertomuksen seuranta- ja arviointitiedot (TEA-pistemäärä); THL-sairastavuusindeksi; Kouluterveyskyselyt	Monipuolinen kerho- ja harrastuspalvelutarjonta eri kouluilla. Toiminnalla voidaan osaltaan tukea opetus- ja harrastuspalvelun toteuttamista, tarjota mielekästä tekemistä vapaa-aikaan ja herättää kiinnostusta harrastustoimintaan. Toimintaan haetaan valtionavustusta.	Toteutuneiden kerhojen määrä (40 - 45 kerhoa). Osallistujamäärät (400 - 450 opp.). Myönnetty valtionavustus (noin 20 000 €).	Kerhotoimintaa ei ole koronatilanteen takia toteutettu kevätlukukaudella. Toimintaan on myönnetty valtionavustusta 13 000 euroa vuodelle 2021. Harrastamisen Suomen malliin on haettu avustusta 52 800 euroa.	Toteutuu osittain

Henkilöstövaikutukset ja henkilöstöön liittyvät perustelutiedot

Kouluverkon muuttuminen vaikuttaa henkilöstön määrään ja merkitsee useammalle henkilölle toimipaikan vaihtumista. Kouluverkon muuttuessa yhtenä lähtökohtana on henkilöstön siirtyminen lakkautettavalta koululta samaan kouluun kuin oppilaat. Toisaalta kouluverkon muuttuessa henkilöstölle on perusteltua tarjota myös laajemmin mahdollisuutta vaihtaa toimipaikkaa (työnkierto). Näyttää siltä, että henkilöstömäärä pystytään sopeuttamaan eläköitymisten ja määräraikaisten virkasuhteiden kautta.

Oppilasmäärän väheneminen sekä tarve pienentää tuntikehystä ja vähentää opetusryhmiä vaikuttaa myös opettajamäärään ja opettajien työtunteihin. Joillakin opettajilla voi olla haastetta saada opetusvelvollisuus täyteen ja toisaalta

pitää opettaa useammalla koululla. Näillä voi olla jatkossa vaikutusta opettajien pysyvyyteen ja uusien henkilöiden rekrytointiin.

Oppilaiden tuen tarve vaikuttaa koulunkäynninohjaajien määrään ja resurssitarve vaihtelee vuosittain merkittävästi.

Oppilasmäärän väheneminen, taloustilanne, palveluverkon muutokset yms. osaltaan kuormittavat henkilöstöä ja aiheuttavat myös haastetta henkilöstösuunnitteluun.

Opettajista muodollinen kelpoisuus on 96 %:lla ja koulunkäynninohjaajista 98 %:lla. Henkilöstöstä määräaikaisessa virka- tai työsuhteessa on noin 26 %. Määräaikaisuudet perustuvat lähinnä sijaisuuksiin ja tehtävien hoidon järjestelyihin.

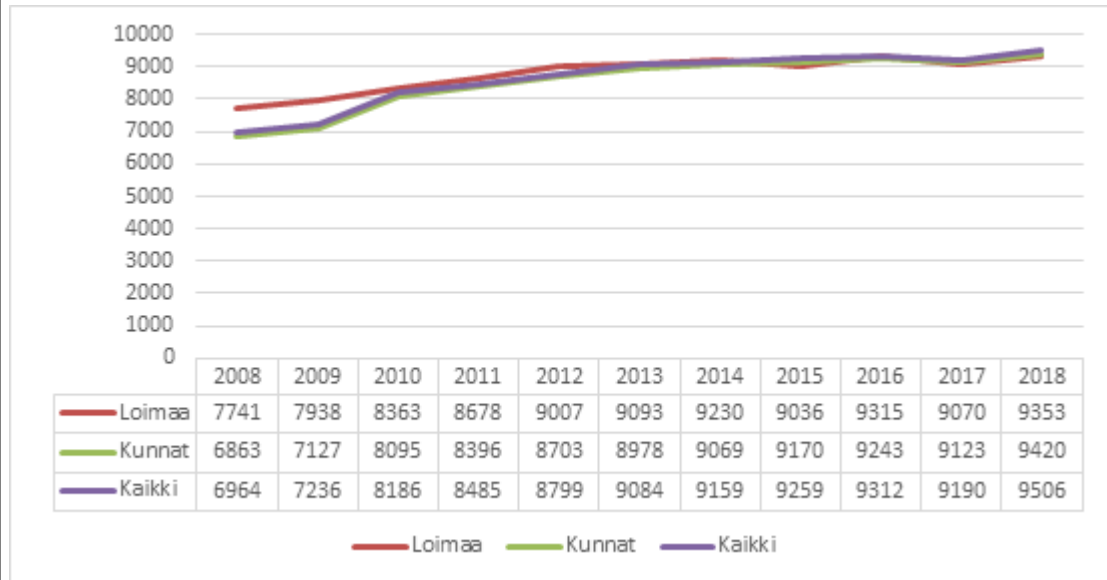
Seuraavassa taulukossa olevassa henkilöstömäärässä näkyy, että lukuvuonna 2020-2021 on ollut tarvetta järjestää perusopetuksen valmistavaa opetusta, mikä on edellyttänyt kahden opettajan lisäystä. Lisäksi osan opettajista palkkamenot kohdentuu erilaisiin kehittämishankkeisiin. Ohjaajaresurssin tarve vaihtelee lukuvuosittain ja lukuvuoden sisälläkin (6-7 ohjaajan palkkamenot kohdentuvat vieraskuntalaisten oppilaiden avustamiseen). Talousarviossa 2021 esitetty henkilöstömäärän väheneminen perustuu kouluverkon muutoksiin ja kohdentuu syksyyn 2021.

Henkilöstörakenne ja -määrä	TP 2020	TA 2021	TOT 30.4.
Sivistysjohtaja	1	1	1
Palvelusihteeri	5	5	5
Rehtori	4	4	4
Luokanopettaja	54	53	54
Lehtori	31	30	31
Pt. tuntiopettaja	25	22	25
St. tuntiopettaja	0	0	0
Erytysluokanopettaja	11	12	12
Erytisopettaja	8	8	8
Esikoulun opettaja	2	1	2
Koulunkäynninohjaaja	44	42	46
Apip-toiminnan ohjaaja	4	4	4
Koulukuraattori	3	3	3
Koulupsykologi	3	3	3
Perusopetus (yhteensä)	195	188	198

Muut olennaiset perustelutiedot					
Talouden ja toiminnan tunnusluvut ja vertailutiedot	<i>Muut olennaiset tunnusluvut ja vertailutiedot.</i>				
	PERUSTIEDOT	TP 2019	TA 2020	TA 2021	
(TA 2021 keskiarvo syksy 2020 ja arvio syksy 2021)	Oppilaat kouluittain	Asemanseudun koulu	55,5	55	64
		Kauhanojan koulu	67,5	64	58
		Keskuskoulu	380	392	386
		Kirkonkylän koulu	5+119	115	7+107
		Kojonkulman koulu	5+39	6+39	1+17*
		Metsämaan koulu	8+52	5+53	5+49
		Niinijoen koulu	6+42	6+40	38
		Virttaan koulu	15,5	16	7*
		Alastaron yläaste	129	110	42*
		Puistokadun koulu	251	243	285
		Hirvikosken yhtenäiskoulu	390,5	379	405
	Oppilaat	Oppilaat yht.	24+1541	17+1506	13+1458
	perusopetuksessa	Yleisopetus	1428	1391	1343
Luokkamuotoinen erityisopetus		113	115	115	
Osa-aikaiseen		377	350 - 360	370-380	
erityisop. osallistuneet					
	Tehostetun tuen oppilaat	196	170 - 180	190-200	
Vieraskuntalaisia	Perusopetus	6,7 %	5,9 %	6,5 %	
	Erytisopetus	18,8 %	17,8 %	18,5 %	

* koulun toiminta päättyy 1.8.2021. Kojonkulman koululta oppilaat siirtyvän pääosin HYK:iin, Virttaalta Kirkonkylän kouluun ja Alastaron yläasteelta Puistokadun koululle.

Perusopetuksen käyttökustannukset 2008 - 2018 (OPH:n raportit):

Perusopetuksen käyttökustannusten kehitykseen vaikuttavat monet tekijät. Loimaalla haastetta tuovat mm. useat (pienehköt) yksiköt, laaja erityisopetus, laaja tuntikehys sekä kuljetusoppilaiden merkittävä osuus. Koulukohtaiset erot yleisopetuksen opetuskustannuksissa ovat Loimaalla huomattavat. Erot ovat monen tekijän summa, mutta ainakin oppilasmäärä sekä erityisesti kiinteistöhuolto- ja kuljetuskustannukset ovat tässä mielessä merkittäviä tekijöitä. (taulukon kustannukset sisältävät sairaala- ja vammaisopetuksen).

Vertailutietoja (v. 2018) muutamista (samankokoisista) kunnista (OPH:n raportit):

Kunta	Oppilaat	Opetus-tunnit/opp	Opetus €/tunti	Kuljetus-oppilaat	Kuljetus €/opp	Ruokailu €/opp/pv	Yhteensä €/opp
Forssa	1 432,5	80	66	196	1 643	2,61	9 751
Kauhajoki	1 344,5	73	67	516	1 552	3,77	8 924
Lieto	2 423,0	65	67	558,5	1 094	2,64	8 426
Loimaa	1 503,5	80	61	601,5	1 749	3,19	9 353
Naantali	1 968,0	67	70	369,5	1 708	3,29	8 378
Uusikaupunki	1 305,5	77	62	368,5	950	2,78	9 496
Kunnat yhteensä	513 717,5	70	68	111 869	1 717	2,80	9 420

Edellä olevan taulukon perusteella erityisesti opetuksen määrä (tuntikehys) ja kuljetuskustannukset ovat merkittävimmät tekijät, jotka nostavat oppilaskohtaisia kustannuksia Loimaalla. Viime vuosina Loimaan ero keskimääräisiin oppilaskohtaisiin kustannuksiin on pienentynyt, mikä perustuu lähinnä tuntikehysten vähentämiseen. Pinta-alalta laajassa kunnassa koulukuljetusten kustannukset ovat joka tapauksessa jatkossakin merkittävät. Tämän takia kustannuksissa on ongelmallista päästä valtakunnalliselle tasolle, mutta vuosina 2017 ja 2018 Loimaan kaupungissa oppilaskohtaiset kustannukset olivat alle valtakunnan keskiarvon. (edellä olevan taulukon luvut eivät sisällä sairaala- ja vammaisopetusta).

Palveluihin ja toimintaan liittyvät olennaiset riskit ja niiden hallinta	<p>1. Toimitilojen kunto (mm. sisäilmaongelmat)</p> <p>Sisäilmaongelmista aiheutuvat henkilöstön poissaolot vaikuttavat merkittävästi toimintaan ja aiheuttavat sijaisjärjestelyjä. Korvaavissa tiloissa ja poikkeusoloissa toimiminen vaikuttavat myös palvelujen järjestämiseen.</p> <p>Kiinteistöjen määrää tarkasteltaessa tulee kiinnittää huomiota tilojen kunnossapidon edellyttämiin resursseihin. Tulevaisuuden investointitarpeet vähenevät tiiviimmässä kouluverkossa, kun kunnossapitotoimet keskittyvät pienempään kiinteistömäärään.</p> <p>2. Henkilöstömäärän mitoittaminen rakenteellisia muutoksia ja palvelujen uudistamista vastaaviksi (haastetta henkilöstösuunnitteluun ja toimitilakysymyksiin)</p> <p>Päätökset merkittävimmistä rakenteellisista muutoksista tulisi saada hyvissä ajoin, jotta niiden aiheuttamiin henkilöstömuutoksiin voidaan varautua. Mm. kouluverkon rakenteella on olennaista vaikutusta koulujen henkilöstötarpeeseen.</p> <p>3. Palvelujen sopeuttaminen määrärahoihin (rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten toteuttaminen, suunnitelmallisuus, palvelujen tehokkuus ja laatu, palvelujen tasapuolisuus)</p> <p>Mm. oppilasmäärän väheneminen ja kaupungin tiukka taloustilanne edellyttävät voimakasta sopeuttamista.</p> <p>4. Lainsäädännön muutosten vaikutukset palveluihin</p> <p>Esimerkiksi opetussuunnitelmien uudistamisten vaikutukset oppimateriaaleihin, opetuksen laajuuteen, henkilöstön täydennyskoulutustarpeeseen jne., oppivelvollisuuden pidentäminen yms.</p> <p>5. Koronatilanteen tms. edellyttämät poikkeukselliset järjestelyt</p> <p>Edellyttää valmiutta nopeaan päätöksentekoon, valmiutta muuttaa nopeasti toimintamalleja, vaihtoehtoisia malleja tuottaa palveluja, työskentelyä nopeasti muuttuvissa tilanteissa ja erilaisissa tehtävissä yms.</p>
--	---

Arviointikohde	Mittari	TP 2020	TA 2021	Tot 2021
Perusopetus	Oppilaita/opettaja perusopetuksessa	11,4	11,3	11,3
Perusopetus	Oppilaita/opettaja laaja-alainen erityisopetus	188	182	187
Perusopetus	30.9. jatkokoulutuksen ulkopuolelle jäävät/edellisenä keväänä 9.luokan päättötodistuksen saaneet	0 %	0 %	-
Perusopetus	Perusopetuksen käyttökustannukset (yleis- ja erityisopetus) € / opp	8 950	8 850	arv. tilinpäätöksessä
Perusopetus	Perusopetuksen laatu koetaan hyväksi palautearviointikyselyissä (vastausten keskiarvo, asteikko 1-4)	Kyselyä ei toteutettu.	3,3-3,5	Kyselyä ei ole toteutettu.
Perusopetus	Oppilasmäärä/opetusryhmä 1-2 lk 3-6 lk 7-9 lk	16,0 17,8 16,3	17-18 18-19 16-17	16,1 17,6 16,4
Iltapäivätoiminta	Oppilaita apip-toiminnan piirissä: 1-2-luokat	145	135	120
Iltapäivätoiminta	Oppilaita apip-toiminnan piirissä: 3-9-luokat	36	35	30
Iltapäivätoiminta	Ohjaustuntien määrä/vko	445	410	395

Perusopetus ja keskikasteen koulutus (Ulkoiset erät)	TP 2020	TOT 4/2020	TA2021	TOT 4/2021	Toteuma %	Erotus (TA vs TOT)	Ennuste
TUOSLASKELMA							
Toimintatuotot	1 445 815	564 717	1 601 500	859 724	53,7	741 776	1 601 500
Toimintakulut	-12 035 197	-3 962 192	-12 224 150	-4 153 746	34,0	-8 070 404	-12 224 150
Toimintakate	-10 589 382	-3 397 475	-10 622 650	-3 294 022	31,0	-7 328 628	-10 622 650

Vapaa-aikapalvelut

Toimiala: Sivistys

Toimielin: Sivistysvaliokunta

Palveluala: Vapaa-aikapalvelut

Vastuhenkilö: Sivistysjohtaja

Toiminnan kuvaus

Lähtökohtana vapaa-aikapalveluiden toiminnassa on lisätä sellaisia toimintatapoja ja palveluita, jotka edistävät kuntalaisten kuulumista yhteisöihin. Palveluilla on varmistettava mahdollisuudet osallistua aktiivisesti vapaa-ajalla myös niille kuntalaisille, jotka eivät ole kansalaisjärjestöjen toiminnan piirissä. Vapaa-aikapalvelut ovat osaltaan kehittämässä kaikkien kuntalaisten mahdollisuuksia vaikuttaa omaa elinympäristöään koskeviin asioihin.

Vapaa-aikapalvelut tuottavat ja edistävät palveluja, jotka ovat enimmäkseen ennaltaehkäiseviä. Vapaa-aikapalvelut toimivat edistäjinä ja sellaisten palveluiden tuottajina, joita kansalaisjärjestöt eivät voi tuottaa. Yhdistysten, järjestöjen ja seurojen toimintaa tuetaan myöntämällä avustuksia ja osoittamalla tiloja niiden toimintojen järjestämiseen.

Kirjastopalveluiden tehtävänä on tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin, ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa, edistää lukemista ja kirjallisuutta, tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon, tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan sekä edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Tehtävien hoitamiseksi kirjastolla tulee olla tarkoituksenmukaiset tilat, ajantasainen välineistö sekä riittävä ja osaava henkilöstö.

Kirjastolaitos koostuu pääkirjastosta sekä Alastaron, Hirvikosken ja Mellilän kirjastoista. Kirjasto tekee yhteistyötä kirjastopalveluiden laadun varmistamiseksi muiden kirjastojen kanssa seutu-, maakunta- ja valtakunnallisella tasolla.

Kirjastopalvelut on tarkoitettu koko väestölle. Keskeinen tavoite on, että kaikki käyttäjät huolimatta mahdollisista toimintarajoitteista voivat hyödyntää kirjaston palveluja. Kirjastopalveluiden saavutettavuutta tuetaan selko- ja isotekstisten kirjojen teemahyllyllä, kirjaston kotipalvelulla ja yhteistyöllä Celia-kirjaston kanssa. Kirjasto välittää Celian palveluja asiakkaille, joiden on vaikea lukea tavallista kirjaa, ja opastaa palvelun käytössä.

Asiakkaiden opastaminen tiedonhallintataitoihin on yksi kirjaston ydintehtävistä. Opastusta järjestetään sekä henkilökohtaisena opastuksena että ryhmille. Lukemiskulttuuria edistetään vaihtuvien kirjanäyttelyin ja erilaisten luku- ja kirjallisuuspiirien avulla. Kouluille tarjotaan kulttuurikasvatussuunnitelman mukaisia palveluja.

Kulttuuripalveluiden tehtävänä on luoda mahdollisuuksia ja edellytyksiä taiteen harjoittamiselle sekä kotiseututyön ja perinteen harrastamiselle.

Kulttuuripalvelut tuottavat kulttuuri- ja perinnetoimintaan liittyviä palveluita sekä toteuttavat muita tehtäviä kuten järjestävät julkisia tilaisuuksia, ylläpitävät perinteen tallentamista ja vastaavat osittain ystävyyskuntatoiminnasta ja matkailuun liittyvistä tehtävistä. Avustuskohteita ovat mm. Suomen maatalousmuseo Sarka, Loimaan seudun teatteriyhdistys, muut yhdistykset ja kylät.

Keskeisiä tehtäviä ovat musiikkitalaisuuksien ja muun esittävän taiteen tukeminen ja järjestäminen, teatteritoiminnan tukeminen, elokuvatoiminta, taidekokoelman ylläpitäminen ja kartuttaminen, erilaiset viestintäpalvelut, Vesikosken myllyn, Alpo Jaakolan Patsaspuiston, kuivurigallerian toiminnasta ja ylläpidosta vastaaminen sekä Heimolinnan toiminta. Lisäksi kulttuuripalvelujen vastuulla on toritoiminta.

Liikuntapalveluiden perustehtävänä on tuottaa ja kehittää eri hallintokuntien ja sidosryhmien kanssa laadukkaita ja monipuolisia liikkumis-, liikunta- ja vapaa-ajan palveluita.

Kuntien liikuntatoiminnan perustehtävää linjaa liikuntalaisissa asetettu ohjeistus. Liikuntalain tarkoituksena on mm. edistää väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä tukea lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä liikunnan avulla.

Kunnan tulee luoda edellytyksiä asukkaiden liikunnalle kehittämällä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa, tuemalla kansalais- ja seuratoimintaa, rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja, järjestämällä liikuntaa ottaen huomioon myös erityisryhmät sekä kehittämällä paikallista ja kuntien välistä sekä alueellista yhteistyötä.

Painopisteinä ovat erityisliikunta, ikäihmiset, lapsiperheiden liikunta sekä liikuntaneuvonta. Tavoitteena on motivointi elinikäiseen liikuntaan, terveellisempään elämään ja oman kiinnostuksen mukaisen liikuntapolun löytäminen matalan kynnyksen ryhmien, lajikokeilujen yms. kautta.

Uimahalli Vesihovi on ”vauvasta vaariin” kuutena päivänä viikossa vesiliikuntapalveluja tuottava seutukunnallinen ohjatun liikunnan ja omaehtoisen virkistyksen keidas. Vesihovin ja uusitun Hirvihovin kunto- ja voimailusalin markkinointiin ja asiakaslähtöiseen palvelujen kehittämiseen panostamalla saadaan kävijämäärät kasvamaan.

Saviseudun kunnat järjestävät yhdessä pyöräilyyn, kävelyyn/juoksuun ja hiihtoon kohdistuneet ”Saviseutu liikkuu” kampanjat, joiden tavoitteena on innostaa kuntalaisia omaehtoiseen liikuntaan ympäri vuoden.

Nuorisopalveluiden tehtävänä tuottaa nuorisolain edellyttämiä palveluita nuorille (alle 29-vuotiaille). Nuorisopalvelut luovat edellytyksiä nuorisotoiminnalle, järjestää itse toimintaa, tukee nuorten kasvua, kehitystä ja kansalaisvalmiuksia tiiviissä yhteistyössä viranomaisten, järjestöjen ja yhteisöjen sekä yksityisten henkilöiden, erityisesti nuorten ja heidän perheiden kanssa.

Nuorisopalveluiden tehtävänä on huolehtia, että nuorilla on mahdollisuus käyttää heille suunnattuja palveluja ja että heillä on mahdollisuuksia ja valmiuksia vaikuttaa elinolosuhteisiinsa. Tätä tarkoitusta varten kehitetään edelleen nuorten tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluita.

Nuorisopalvelut järjestävät nuorisotiloilla alakoululaisille (3-6 lk), yläkouluikäisille sekä toisen asteen opiskelijoille tarkoitettua avointa toimintaa. Avoimen toiminnan lisäksi järjestetään tapahtumia, retkiä ja leirejä. Loimaan kaupungin kulttuurikasvatussuunnitelman mukaisesti tuotetaan peruskoululaisille ennalta ehkäiseviä palveluja.

Nuorten osallisuuden ja nuorten asioiden edistäjänä Loimaalla toimii nuorisovaltuusto.

Loimaan kaupungissa toimii lasten ja nuorten monialainen työryhmä. Sen toiminta on yhdistetty paikalliseen LAPE -ryhmään (lapsiperheiden kehittämisohjelma). Työryhmä toimii nuorisolain edellyttämänä nuorten ohjaus- ja palveluverkostona.

Seutukunnallinen nuorisotoiminta (SENU) jatkaa toimintaansa neljän kunnan yhteistyönä ja Loimaa toimii näiden kuntien etsivän nuorisotyön koordinaattorina.

Työväenopisto tuottaa loimaalaisille heidän tarpeistaan lähtevää opetusta ja oppimistavoitteista harrastustoimintaa, joka tukee kuntalaisten aktiivisuutta, kehittää osaamista ja sivistystä sekä edistää henkistä ja ruumiillista hyvinvointia. Paikallisten yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa tehdään yhteistyötä mahdollisimman laajan seutukunnallisen, alueellisen ja paikallisen kurssitarjonnan saavuttamiseksi.

Työväenopiston toiminta käsittää perinteisen vapaan sivistystyön lisäksi mm. lapsille ja nuorille annettavaa taiteen perusopetusta. Sitä tarjotaan kuvataiteissa sekä teatteritaiteessa. Tilauskoulutusta ja muuta maksupalvelukoulusta työväenopisto järjestää tarpeen mukaan. Toistaiseksi sen määrä ja tarve paikkakunnalla on ollut vähäinen.

Musiikkiopisto järjestää laadukasta musiikin ja tanssin opetusta sekä niihin liittyvää muuta toimintaa alueen asukkaille. Musiikillisten ja tanssiin liittyvien tietojen ja taitojen kartuttamisen lisäksi tavoitteena on tarjota asukkaille mielekästä toimintaa vapaa-ajaksi elämänlaatua parantamaan.

Musiikkiopistossa on mahdollista opiskella monipuolisesti eri instrumenttien soittoa sekä laulua. Instrumenttiopetuksen lisäksi opintokokonaisuuteen kuuluu musiikin hahmotusaineiden opiskelu sekä yhteismusisointi erilaisissa yhtyeissä tai kuoroissa.

Tanssiliinjalla opettavina aineina ovat baletti, nykytanssi ja lastentanssi.

Musiikkiopistossa toimii avoin linja, jonka tarkoituksena on tarjota kaikille halukkaille, iästä ja aikaisemmista musiikkiopinnoista riippumatta, mahdollisuus musiikinopiskeluun.

Opistojen hallinto yhdistetään vuoden 2021 alussa, kun opistoille tulee yhteinen rehtori.

Toimintaympäristön muutos

Taloustilanteen vaikutus palveluihin (mm. palvelujen laajuus).

Alastaron yläasteen oppilaiden siirto Puistokadun koululle syksyllä 2020 antaa päiväaikaan tilaa Alastaro-hallille, mutta ruuhkauttaa puolestaan liikuntahallin päiväkäyttöä entisestään.

Koronatilanteen mahdollisesti aiheuttamat muutokset palvelujen järjestämiseen.

Huhtikuu 2021 osavuosisikatsaus

Koronatilanteen takia vapaa-ajan palveluissa on ollut erilaisia rajoituksia kevään aikana.

Kirjastojen toimintaa on järjestetty niin, että turvavälit voidaan säilyttää. Pikainen asiointi kirjastossa on ollut mahdollista. Lukupaikat ovat olleet kokonaan pois käytöstä.

Nuorisotilojen avointen vuorojen sulkua alkoi maaliskuun alkupuolella. Huhtikuun lopulta alkaen nuoret ovat voineet kuitenkin varata oman nuorisotilavuoron kaveriporukalleen. Nuorisotyöntekijät ovat toteuttaneet nuorten kohtaamisia digitaalisia alustoja hyödyntäen sekä jalkautumalla ulkoalueille. Nuorisopalveluiden kulttuurikasvatussuunnitelman mukaisia toimintoja on järjestetty etäpalveluina (selviytymispelit, nuorisoparlamentti). Nuorisopalveluilla on alkanut koulu-nuorisotyö-hanke, joka keskittyy peruskoulun puolelle tukemaan oppilaiden hyvinvointia.

Kulttuuritiloissa (Taidetalo, Heimolinna) on noudatettu AVIn yleisötilojen henkilömäärän rajoituksia. Taidetalon näyttelytoiminta on jatkunut koko alkuvuoden ilman keskeytyksiä, näyttelyiden yhteydessä ei kuitenkaan ole järjestetty avajaisia. Tiistai-konserttisarja on ollut tauolla ja myöskään elokuvakerhoa ei ole järjestetty. Patsaspuisto avautuu toukokuun 29. päivä yleisölle.

Työväenopistossa ja musiikkiopistossa aikuisille ja nuorille (sairaanhoidopiirin suositusten mukaiset ikäraajat) järjestettävää opetusta on mahdollisuuksien mukaan toteutettu etäopetuksena ja yksilöohjauksena. Lasten opetusta on jatkettu normaalin aikataulun mukaisesti muut rajoitukset huomioiden lähiopetuksena. Yli 12-vuotiaille on suositeltu maskien käyttöä.

Työväenopistossa noin 1/3 kursseista jäi kevätkaudella kokonaan toteutumatta. Etäopetuksena tai yksilöohjauksena toteutettujen kurssien osallistujamäärä laski. Toteutumatta jääneen opetuksen osalta työväenopisto joutuu maksupalautuksiin. Maksupalautuksiin oikeutetut selvitetään kesän aikana, ja maksupalautukset kirjautuvat kolmannen neljänneksen aikana. Arvio maksupalautuksien suuruudesta on 15 000 €.

Liikuntapalvelujen järjestämä aikuisten (sairaanhoidopiirin suositusten mukaiset ikäraajat) sisätiloissa tapahtuva ryhmäharrastustoiminta on pääosin ollut keskeytettynä huhtikuun loppuun asti. Kaksi ohjatuista ryhmistä on hoidettu etäyhteyksillä ja kolme matalan kynnyksen ryhmää on kokoontunut.

Kaikki kaupungin sisäliikuntapaikat (liikuntahallit, koulujen tilat, kuntosalit) ovat olleet suljettuina 25.4.2021 asti muuten kuin lasten ja nuorten harrastustoiminnan osalta. Vesihovissa on toteutettu esi- ja perusopetuksen uimaopetus sekä kuntouttava toiminta. Yleisölle uimahalli ja kuntosalit ovat olleet avoinna rajoitetusti 26.4.2021 alkaen.

Nuorisovaltuusto kaudelle 2021-2023 valittiin huhtikuussa ja nuorisoparlamentti toteutettiin 29.4.2021.

Opetustuntikohtaisen valtionosuuden piiriin kuuluvan taiteen perusopetuksen valtionavustusta (musiikkiopisto) on haettu kahteen hankkeeseen yhteensä 62 967 euroa. Määrärahalta on tarkoitus edistää monipuolisesti taiteen perusopetuksen kehittämistä sekä toiminnan tuloksellisuuteen ja laadulliseen kehittämiseen tarkoitettua innovaatiotoimintaa. Erityisenä kehittämiskohteena on taiteen perusopetuksen pedagoginen kehittäminen. Taiteen perusopetusta kehitetään opetussuunnitelman perusteiden pohjalta ja niissä asetettuja tavoitteita vahvistaen.

Strateginen tavoite ja toimenpide	Arviointiväline, jolla tavoitteen toteutumista arvioidaan	Toiminnallinen tavoite 2021	Mittarin arvo / yksikkö ja vertailutiedot	Toteuma 30.4.	Tila
A1. Loimaa on seudullinen asiointi- ja palvelukeskus.					
A1.3. Kehitämme sähköisten palvelujen saatavuutta	Uusien sähköisen asiointin palvelujen määrä.	Uuden sähköisen tilanhallintajärjestelmän käyttöönottoaminen. Vapaa-aikapalvelujen digitalisointi saatavuuden lisäämiseksi. Toimintaan haetaan valtionavustusta.	Ohjelman hankinta ja sen tehokas käyttö. Käyttäjryhmien palaute/Sisäinen itsearviointi. Avustuksen käytön seuranta ja raportointi.	Uutta ohjelmaa ei ole hankittu.	Ei toteudu
A3. Loimaa on aktiivinen viestijä ja markkinoija.					
A3.2. Luomme positiivista kuvaa Loimaasta.	Asukaskysely/Toimialan sisäinen itsearviointi.	Sähköisten viestimien välityksellä luomme positiivista kuvaa Loimaan liikunta- ja virkistyspaikoista, luontoliikunnasta ja ryhmätoiminnasta sekä mm. lähimatkailua palvelevista kulttuuripalveluista.	Asiakaspalaute. Itsearviointi.	Kotisivujen muokkaamisen ja sosiaalisen median välityksellä on luotu positiivista mielikuvaa Loimaasta ja sivistyspuolen palveluista.	Toteutuu osittain
B3. Loimaa on yhtenäinen ja osallistava.					
B3.1. Kehitämme uusia osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia lähidemokratian toteuttamiseksi.	Käyttöön otettujen toimintatapojen määrä ja vaikuttavuuden arviointi.	Osallistava budjetointi yhdistää talouden ja demokratian nuorisotiloilla. Nuoret saavat vaikuttaa nuorisotalon toimintoihin ja välineistöön talotoimikunnittain.	Asiakastyytyväisyys. Toiminta toteutuu jokaisella nuorisotilalla.	Koronatilanteen takia ei ole järjestetty nuorten kokoontumisia. Toimintaa pyritään jatkamaan syksyn 2021 aikana.	Valmis-teilla
B3.3. Kannustamme loimaalaisia osallistumaan hyvinvointia edistäviin harrastuksiin ja tuemme yhdistyksiä ja järjestöjä järjestämään yhdessä kaupungin kanssa hyvinvoinnin tukiverkoston.	Asukaskysely; Yhdistysten ja järjestöjen toimintatiedot/Toimialojen sisäinen itsearviointi.	Yhteistyön syventäminen nykyisten tahojen kanssa ja uusien toimintatapojen ja järjestäjätahojen kartoittaminen esim. kylät, srk jne. kanssa. Tavoitteena on ajantasainen ja kattava informaatio eri tahojen harrastusmahdollisuuksista kuntalaisille.	Kattava luettelo yhteistyötahojen tarjoamista palveluista.		Ei aloitettu
C1. Loimaa on hyvinvoivien, omatoimisten ja aktiivisten asukkaiden kaupunki.					
C1.2. Korostamme liikunnan merkitystä ja tuemme kaikenikäisten liikkuamista.	Asukas- ja asiakastyytyväisyysarviointi/-mittaukset.	Harjureitin kehittämishankkeen investisuunnitelman II-vaiheen toteuttaminen yhteistyössä Huitisten, Oripään	Toteutuneiden investointien määrä ja niiden vaikutus asiakastyytyväisyyteen.	Kehittämishanke (turvekammin kunnostus, esteetön reitti sinne sekä kuntoportaiden rakentaminen) on	Toteutuu osittain

		ja Säskylän kuntien kanssa. Mellilänjärven kehittämistyön aloittaminen. Kaikenikäisten kuntalaisten hyvinvoinnin tukemiseen ja aktiiviseen harrastamiseen kaupungissa on tarjolla liikuntapalvelujen ja vapaan sivistystyön tarjoamat monipuoliset matalan kynnyksen ryhmät.	Palvelujen tarjonta/osallistujat. Asiakaspalaute.	hintatiedusteluvaiheessa. Mellilänjärven kehittämistyö on aloitettu. Koronatilanteen takia vain pieni osa ryhmistä on voinut kokoontua.	
--	--	--	--	---	--

Henkilöstövaikutukset ja henkilöstöön liittyvät perustelutiedot

Vapaa-aikapalveluiden päätoiminen henkilöstö on suhteellisen vähäinen. Mm. liikuntapalveluissa (uimahalli) henkilöstöresurssin vähäisyys tuo oman haasteen/riskin palvelujen järjestämiselle. Lisäksi eri sektoreilla monet tehtävät ovat yksittäisen henkilön varassa, mikä erityisesti poikkeustilanteissa aiheuttaa haavoittuvuutta tehtävien hoidossa.

Työväenopiston hallinto on hankittu 1.8.2012 alkaen ostopalveluna Pöytyän kunnalta. Sopimus on irtisanottu ja 1.1.2021 alkaen musiikkiopistolle ja työväenopistolle tulee yhteinen rehtori.

*Seuraavassa taulukossa on muutettu henkilöstön tilastointitapaa. Musiikinohjaaja on merkitty kokonaisuena vakanssina, mutta työpanos on edelleen 50 %. Lisäksi liikuntapalveluissa käytetään tilapäistyöntekijöitä ja nuorisopalveluissa nuorisotilojen ohjaajia suunnilleen vastaava määrä kuin edellisinä vuosina. Vapaa-aikapalvelujen toinen palvelusihteeri siirtyy hallinnollisesti elinvoimayksikköön, mutta työpanoksesta 50 % kohdentuu sivistyspalveluihin.

** *Hankerahoituksella on palkattu koulunuorisotyöntekijä ajalle 12.1.2021 - 11.3.2022, mikä näkyy myös asiakasmäärissä (ks. taulukko jäljempänä).*

Yksi liikunnanohjaajan toimi on ollut täyttämättä helmikuusta alkaen.

Opiston sivutoimisten opettajien määrässä näkyy uusien oppilaiden aloittaminen opistossa kevätlukukaudella 2021.

Henkilöstörakenne ja -määrä	TP 2020	TA 2021	TOT 30.4.
Kirjastotoimenjohtaja	1	1	1
Kirjastonhoitaja	2	2	2
Kirjastovirkailija	7	8	8
Kulttuurisihteeri	1	1	1
Kulttuuriohjaaja	1	1	1
Musiikinohjaaja	1	1*	1
Liikuntasihteeri	1	1	1
Liikunnanohjaaja	5	5	4
Kassa-/kahviotyöntekijä	2	2	2
Laitoshuoltaja	2	2	2
Laitosmies	1	1	1
Tilapäistyöntekijät	-	- *	-
Nuorisosihteeri	1	1	1
Nuoriso-ohjaaja	4	4	5
Nuorisotilan ohjaaja	-	- *	-
Rehtori	0	1	1
Opettaja/työväenopisto	2	2	2
St. tuntiopettaja/työväenopisto	69	80	64
Opettaja/musiikkiopisto	4	4	4
St. tuntiopettaja/musiikkiopisto	13	12	13
Palvelusihteeri	1	1	1
Vapaa-aikapalvelut (yhteensä)	118,0	130,0	115,0

Muut olennaiset perustelutiedot	
Palveluihin ja toimintaan liittyvät olennaiset riskit ja niiden hallinta	<ol style="list-style-type: none"> 1. Palvelujen sopeuttaminen määrärahoihin (rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten toteuttaminen, suunnitelmallisuus, palvelujen tehokkuus ja laatu, palvelujen tasapuolisuus) Määrärahat ovat tällä hetkellä aika realistisella tasolla ja palvelut pystytään järjestämään asianmukaisesti. 2. Hankerahoituksen merkitys toiminnan järjestämisessä ja kehittämisessä on olennainen. Mikä on erilaisten hankerahoitusten tulevaisuus? 3. Uimahallin henkilöstöresurssi on vähäinen, mikä merkitsee haasteita/riskejä palvelujen järjestämisessä. 4. Koronatilanteen tms. edellyttämät poikkeukselliset järjestelyt <p>Edellyttää valmiutta nopeaan päätöksentekoon, valmiutta muuttaa nopeasti toimintamalleja, vaihtoehtoisia malleja tuottaa palveluja, työskentelyä nopeasti muuttuvissa tilanteissa ja erilaisissa tehtävissä yms.</p>

Arviointikohde	Mittari	TP 2020	TA 2021	Tot 2021
VAIKUTTAVUUS: Kirjastopalvelut	lainat/asukas	12,5	14,0	4,4
	käynnit	102 556	135 000	37 495
Kulttuuripalvelut	taidetalokäyntikerrat	940	2 000	172
	patsaspuisto/käyntikerrat	4 060	4 000	0
Liikuntapalvelut	uimahalli / käyntikerrat	40 012	63 000	5 621
	erityisliikunnan ryhmiä	25	26	3
	-osallistujat	240	300	67
	-käyntikerrat	5 984	7 100	739
	muiden liikuntaryhmien käyntikerrat	7 638	ei arv. kohde	ei arv.kohde
Nuorisopalvelut	avoin toiminta (talotoiminta, muu toiminta) osallistujat	8 631	8 500	4 579
	leiritoiminta, leiripäivät	86	150	0
	seutukunnallinen toiminta, osallistujat	139	350	0
	etsivän nuorisotyön asiakkaat, Loimaa (koko hanke)	95 (121)	90 (110)	49 (57)
Työväenopisto	toteutuneiden opetustuntien määrä (% suunnitelluista)	6 119 76,7 %	7 200 (> 80 %)	1 320 (52 %)
	opiskelijoiden määrä (brutto-opisk.)	4 070	4 500	1 312
	opiskelijoiden määrä (netto-opisk.)	2 110	2 200	994
	alle 16 v. opiskelijat	250	250	187
	toimipisteitä toiminta-alueella	46	40	46
Musiikkiopisto	opiskelijoiden määrä	223	230	227
	opetustunteja/ viikko ka	203	200	206
TALOUDELLISUUS: Kirjastopalvelut	käyttökustannukset /asukas	48,10	48,50	arv. tilinpäätöksessä
	käyttökustannukset /laina	3,80	3,20	arv. tilinpäätöksessä
Kulttuuripalvelut	käyttökustannukset /asukas	26,35	28,50	arv. tilinpäätöksessä
Liikuntapalvelut	käyttökustannukset /asukas	104,50	118,50	arv. tilinpäätöksessä
Nuorisopalvelut	käyttökustannukset /asukas	15,70	17,00	arv. tilinpäätöksessä
Työväenopisto	käyttökustannukset /asukas	26,40	23,50	arv. tilinpäätöksessä
	nettomenot / opetustunti €	68,00	53,00	arv. tilinpäätöksessä
Musiikkiopisto	nettomenot / opiskelija €	1 645	1 710	arv. tilinpäätöksessä

Vapaa-aikapalvelut (Ulkoiset erät)	TP 2020	TOT 4/2020	TA2021	TOT 4/2021	Toteuma %	Erotus (TA vs TOT)	Ennuste
TULOSLASKELMA							
Toimintatuotot	501 086	295 608	745 900	191 111	25,6	554 789	745 900
Toimintakulut	-2 630 450	-831 398	-2 859 830	-798 598	27,9	-2 061 232	-2 859 830
Toimintakate	-2 129 364	-535 790	-2 113 930	-607 487	28,7	-1 506 443	-2 113 930

SIVISTYSVALIOKUNTA (ulkoiset erät)	TP 2020	TOT 4/2020	TA2021	TOT 4/2021	Toteuma %	Erotus (TA vs TOT)	Ennuste
TULOSLASKELMA							
Toimintatuotot	2 557 837	1 072 894	2 937 400	1 264 198	43,0	-1 673 202	2 937 400
Myyntituotot	1 386 210	466 141	1 546 800	384 979	24,9	-1 161 821	1 546 800
Maksutuotot	863 853	288 581	922 700	238 165	25,8	-684 535	922 700
Tuet ja avustukset	264 466	301 951	373 800	633 435	169,5	259 635	373 800
Muut toimintatuotot	43 308	16 221	94 100	7 619	8,1	-86 481	94 100
Toimintakulut	-21 759 337	-7 061 624	-22 435 560	-7 315 065	32,6	15 120 495	-22 435 560
Henkilöstökulut	-15 176 999	-4 806 518	-15 368 540	-5 070 609	33,0	10 297 931	-15 368 540
Palkat ja palkkiot	-12 198 437	-3 964 463	-12 358 720	-4 206 803	34,0	8 151 917	-12 358 720
Henkilösivukulut	-2 978 562	-842 055	-3 009 820	-863 806	28,7	2 146 014	-3 009 820
Palvelujen ostot	-4 581 318	-1 704 234	-4 981 870	-1 721 753	34,6	3 260 117	-4 981 870
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-621 573	-137 726	-663 350	-132 702	20,0	530 648	-663 350
Avustukset	-934 075	-261 539	-969 600	-229 524	23,7	740 076	-969 600
Muut toimintakulut	-445 372	-151 607	-452 200	-160 477	35,5	291 723	-452 200
Toimintakate	-19 201 500	-5 988 730	-19 498 160	-6 050 867	31,0	13 447 293	-19 498 160

Kohdassa tuet ja avustukset näkyy, että hankerahoitusta siirtyi vuodelta 2020 vuodelle 2021 arvioitua enemmän ja olemme saaneet myös uutta rahoitusta. Tätä kohtaa on vaikea vielä arvioida, koska vuoden aikana todennäköisesti saamme uutta hankerahoitusta, osa myönnetystä avustuksesta siirtyy vuodelle 2022 ja henkilöstön lomautusten takia osa myönnetyistä avustuksista joudutaan palauttamaan. Vapaa-aikapalveluissa toimintatuottoja vähentävät merkittävästi uimahallin ja kuntosalien salku sekä työväenopiston kurssien peruuntuminen koronatilanteen takia. Perusopetuksessa toimintakulut saattavat ylittyä, vaikka kouluverkon muutos syksyllä 2021 merkitsee henkilöstövähennyksiä. Toisaalta hanketoiminta kasvattaa tulojen ohella myös henkilöstömenoja. Vapaa-aikapalveluissa toimintakulut näyttäisivät jonkin verran alittuvan budjetoidusta. Kokonaisuus vaikuttaa tämänhetkisen tiedon perusteella kohtalaisen oikeantasoiselta, joten tässä vaiheessa ei ole perusteita muuttaa talousarviolukua.